

REVMATOLOGIE

The image features a solid green background. In the center, the word "REVMATOLOGIE" is written in a bold, black, sans-serif font. To the right of the text, there are several thin, white, parallel lines that originate from the bottom right and extend towards the top right, creating a sense of motion or a modern design element.

REVMATOLOGIE

diagnostika a léčba nechirurgických onemocnění pohybového aparátu

- asi 1/3 populace
- nejčastější mechanická bolest zad, osteoartróza, fibromyalgie
- ostatní jsou vzácnější

REVMATOIDNÍ ARTRITIDA

chronické autoimunitní onemocnění, postihující synoviální membránu zejména drobných kloubů

etiologie kombinace dědičných a získaných faktorů

epidemiologie prevalence necelé 1%, 3x častěji ženy

KO během týdnů až měsíců progredující bolesti kloubů, únava
ranní ztuhlost - více než hodinu

u 10% fulminantní – celkové příznaky, horečka, lymfadenopatie

REVMATOIDNÍ ARTRITIDA

kloubní postižení

kterýkoliv synoviální kloub, drobné klouby HKK, DKK (MCP, PIP, RC)

postižen může být i temporomadibulární kloub

ztluštění kloubního pouzdra, otok, výpotek, deformity

bolest, ztuhnutí, omezená hybnost

REVMATOIDNÍ ARTRITIDA

mimokloubní postižení 40% pacientů

kůže revmatoidní uzly v podkoží

srdce perikarditida, vyšší riziko ICHS, ATS

plíce pleurální výpotek

oči suchá keratokonjunktivitida – pálení a řezání v očích

neurologie parestezie, úžinové syndromy

kosti osteoporóza

REVMATOIDNÍ ARTRITIDA

DG klinické příznaky + revmatoidní faktor + rtg nález

laboratoř ↑ markery zánětu, přítomnost RF (revmatoidní faktor), anti CCP
(protilátky proti cyklickým citrulinovaným peptidům)

zobrazovací vyšetření rtg je zlatý standard, artrosonografie

REVMATOIDNÍ ARTRITIDA

terapie

nefarmakologická edukace, fyzioterapie, prevence kontraktur, lázně

farmakologická

léky modifikující průběh choroby (DMARDs) – zpomalují nebo zastavují progresi

konvenční – metotrexát, sulafazalazin

cílené - JAK inhibitory

biologická léčba – TNF inhibitory, rituximab

glukokortikoidy – rychlá účinnost

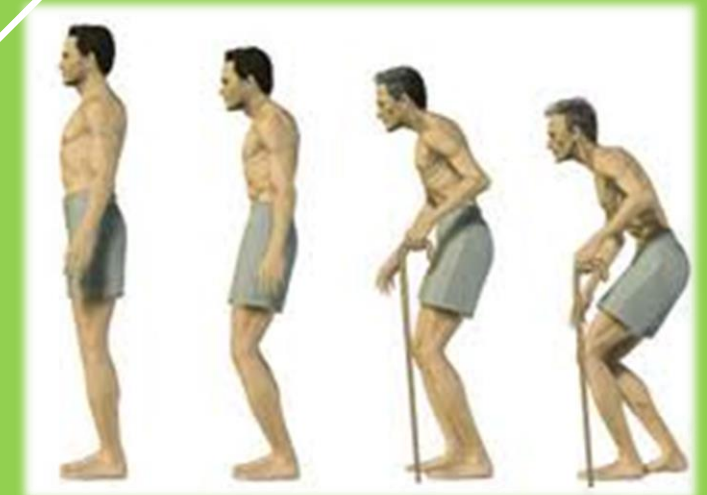
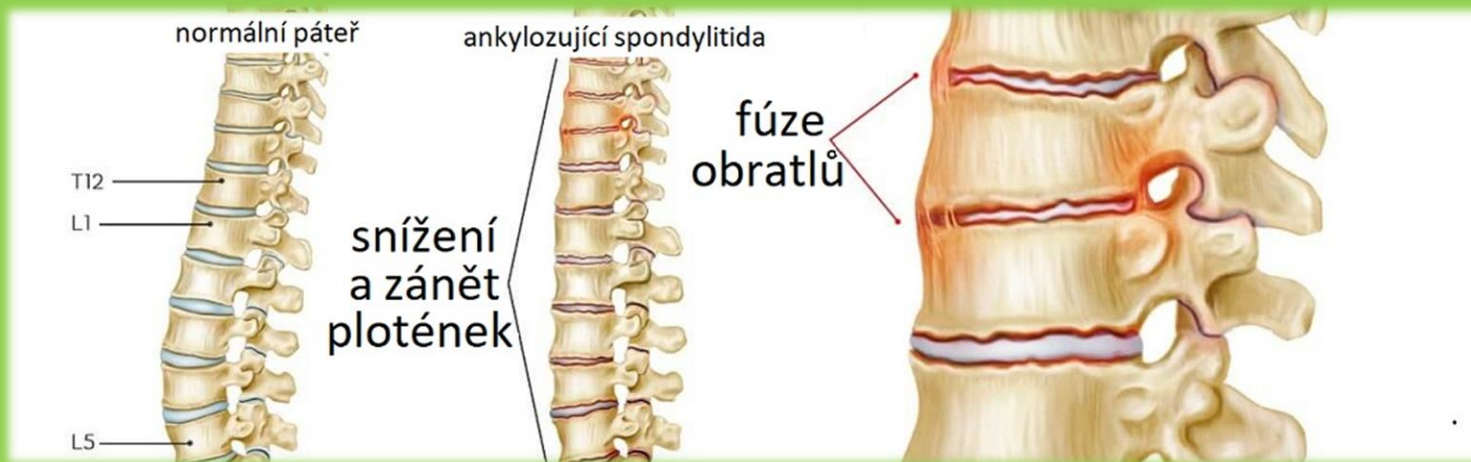
nesteroidní antirevmatika a antiflogistika – ibuprofen, nimesil, celecoxib

ANKYLOZUJÍCÍ SPONDYLARTRITIDA

AS (m.Bechtěrev) je zánětlivé revmatické onemocnění, postihující spojení na páteři, vede k osifikaci páteře a omezení její pohyblivosti

etiologie genetická predispozice, kouření, střevní infekce

epidemiologie častěji muži, o něco vzácnější než RA

DALŠÍ ARTRITIDY

psoriatická artritida

artritida při psoriáze, RF jsou negativní
heterogenní skupina onemocnění

reaktivní artritidy

akutní aseptická artritida, po odeznění akutního uroinfektu
či gastroenteritidy

většinou monoartritida kolenního kloubu

infekční artritidy

negonokoková artritida – kolenní kloub, často po
traumatu, chirurgii – TEP kolene, závažná prognóza

Lymeská borelióza

artritidy ve 2. a 3. stadiu

SYSTÉMOVÝ LUPUS ERYTHEMATODES

systemové autoimunitní onemocnění, dochází k tvorbě orgánově nespecifických autoprotilátek a imunitně navozenému poškození orgánů

etiologie dysregulace imunitního systému, syntéza autoprotilátek, ukládání imunokomplexů

epidemiologie prevalence 25/100 000, výrazně častěji ženy

SYSTÉMOVÝ LUPUS ERYTHEMATODES

KO

velmi variabilní

kůže motýlovitý exantém, fotosenzitivita

klouby mono i vícečetné artritidy, kloubní deformity

ledviny lupusová nefritida, proteinurie, hematurie

příce pleuritida

srdce perikarditida

nervový systém psychiatrické postižení

hyperkagulace

akcelerovaná ateroskleróza

SYSTÉMOVÝ LUPUS ERYTHEMATODES

DG zánětlivé parametry, antinukleární protilátky (ANA), anti-dsDNA + klinika

léčba dle orgánového postižení

glukokortikoidy, metotrexát, imunosupresiva, biologická léčba

DALŠÍ AUTOIMUNITNÍ CHOROBY

- Sjögrenův syndrom** lymfocytární infiltrace exokrinních žláz
suchost sliznic v očích a ústech, bolesti kloubů
- systemová sklerodermie** generalizované onemocnění pojivová tkáň postihující
fibrózou kůže a vnitřní orgány
- polymyozitida/dermatomyozitida** idiopatické zánětlivé postižení příčně
pruhovaného svalstva
- vaskulitidy** zánět cévní stěny s poškozením orgánů v důsledku porušené
perfúze

OSTEOARTRÓZA

degenerativní kloubní onemocnění

primární   častější, příčina neznámá

lokalizovaná – gonartróza, koxartróza

generalizovaná - 3 kloubní skupiny

sekundární OA kloubu postiženým jiným onemocněním (úrazy, záněty...)

epidemiologie nejčastější onemocnění periferních kloubů

nad 75 let 95%

OSTEOARTRÓZA

- KO** **gonartróza** startovací bolesti, ztuhlost, po rozejití ustupuje, omezení rozsahu pohybu, drásoty při pohmatu, varózní deformity
- koxartróza** startovací charakter, ztuhlost, kulhání
- OA rukou** osteofyty, deformity na postižených kloubech (Heberdenovy a Bouchardovy uzly)
- DG** klinika + rtg charakteristický nálezn, zúžení kloubních štěrbin
- léčba** cvičení, fyzikální léčba, farmakologie - SYSADOA (chondroitin sulfát)
chirurgie – kloubní náhrady

DNA

zánětlivá odpověď na krystaly natrium urátu u pacientů s hyperurikémií

etiologie kys. močová se ukládá ve formě krystalů ve tkáních

epidemiologie prevalence do 1%, více u mužů, prevalence hyperurikémie 15%

KO asymptomatická hyperurikémie

akutní dnavý záchvat - intenzivní bolest kloubu, silně oteklý, zarudlý, lesklá kůže (1.MTP), několik dní

chronická tofózní dna dlouhodobý zánět nižší intenzity, deformace a destrukce kloubů

DNA

asociovaná onemocnění obezita, HTN, DM2T

sekundární dna při známém onemocnění
nadprodukce kys. močové – nádory krve, karcinomy
snížené vylučování - CHRI, endokrinopatie, léky

léčba kolchicin, NSA, kortikoidy ke kontrole akutního zánětu
období remise - korekce urikémie (dietní opatření – ne
vnitřnosti, omezit maso, ne alkohol, alopurinol)

SARKOIDÓZA

systemové onemocnění neznámé etiologie, tvorba granulomů v orgánech, včetně pohybového ústrojí

incidence 50/100000/rok

KO   **akutní forma**   horečka, dušnost, kašel, artritida (hlezenní kloub)

chronická forma   intersticiální fibróza plic, chronická artritida, uveitida

DG   zvýšené hodnoty ACE, rtg plic, kloubů

léčba   NSA, kortikoidy, u těžkých forem imunopresiva